II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS BESLUTNING

af 9. september 1991

om vedtagelse af et særprogram for forskning og teknologisk udvikling inden for biomedicin og sundhed (1990-1994)

(91/505/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 130 Q, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen (1),

i samarbejde med Europa-Parlamentet (2),

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg (3), og

ud fra følgende betragtninger:

Rådet har ved sin afgørelse 90/221/Euratom, EØF (4) vedtaget tredje rammeprogram for Fællesskabets indsats inden for forskning og teknologisk udvikling (1990-1994), som bl.a. fastsætter, hvilke foranstaltninger der skal gennemføres for at bidrage til udviklingen af Europas potentiel med hensyn til at forstå og udnytte levende materiales egenskaber og strukturer; nærværende beslutning skal træffes i lyset af den i præamblen til ovennævnte afgørelse anførte begrundelse;

ifølge traktatens artikel 130 K iværksættes rammeprogrammet ved hjælp af særprogrammer, der udarbejdes i forbindelse med hver enkelt foranstaltning;

grundforskningen inden for biomedicin og sundhed skal fremmes i hele Fællesskabet;

ud over særprogrammet for menneskelige ressourcer og mobilitet vil det kunne være nødvendigt at fremme uddannelsen af forskere i forbindelse med dette program;

de etiske aspekter på det biomedicinske område bør undersøges, idet der navnlig tages hensyn til de såkaldte »recommendations guiding physicians in biomedical research involving human subjects«, som blev vedtaget på Verdenslægesammenslutningens 18. samling i juni 1964 i Helsingfors og senere ændret i 1975 i Tokyo, i 1983 i Venezia og i 1989 i Hongkong;

i henhold til artikel 4 og i bilag I til afgørelse 90/221/Euratom, EØF omfatter det beløb, der skønnes nødvendigt til hele rammeprogrammet, et beløb på 57 mio. ECU til den centrale handlingsplan til udbredelse og udnyttelse af resultaterne, som skal fordeles proportionalt på de til særprogrammerne afsatte beløb;

i afgørelse 90/221/Euratom, EØF det, at Fællesskabets indsats inden for forskning navnlig må have som mål at styrke det videnskabelige og teknologiske grundlag for den europæiske industri og at fremme udviklingen af dens internationale konkurrenceevne; det hedder endvidere, at en fællesskabsaktion er berettiget, når forskningen bidrager til blandt andet at styrke den økonomiske og sociale samhørighed i Fællesskabet og til at fremme dets generelle harmoniske udvikling, samtidig med at kravet om videnskabelig og teknisk kvalitet opfyldes; det er hensigten, at programmet vedrørende biomedicin og sundhed skal bidrage til at nå disse mål;

(1) EFT nr. C 174 af 16. 7. 1990, s. 65.
(2) EFT nr. C 19 af 28. 1. 1991, s. 110, og EFT nr. C 240 af 16. 9. 1991.
(3) EFT nr. C 41 af 18. 2. 1991, s. 1.
(4) EFT nr. L 117 af 8. 5. 1990, s. 28.

det er nødvendigt i størst muligt omfang at få små og mellemstore virksomheder (SMV) til at deltage i dette program; der skal tages hensyn til deres særlige behov, uden at dette berører programmets videnskabelige og tekniske kvalitet;

som anført i bilag II til afgørelse 90/221/Euratom, EØF er det nødvendigt at bidrage til at gøre medlemsstaternes forsknings- og udviklingsarbejde inden for medicin og sundhed mere effektiv, bl.a. ved en bedre samordning af medlemsstaternes forsknings- og udviklingsaktiviteter og ved anvendelse af resultaterne heraf gennem samarbejde på EF-plan og fælles udnyttelse af de disponible ressourcer;

det bør vurderes, hvilke økonomiske og sociale virkninger samt eventuelle teknologiske risici der er forbundet med dette program;

Udvalget for Videnskabelig og Teknisk Forskning (CREST) er blevet hørt —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Et særprogram for Fællesskabet for forskning og teknologisk udvikling inden for biomedicin og sundhed, i det følgende benævnt »programmet«, som beskrevet i bilag I, vedtages for perioden fra den 9. september 1991 til den 31. december 1994.

Artikel 2

1. Det beløb, der skønnes nødvendigt til programmets gennemførelse, beløber sig til 131,67 mio ECU, herunder medregnet udgifter til personale og administration på 13 mio. ECU.

2. En vejledende fordeling af beløbet findes i bilag II.

3. Træffer Rådet en afgørelse i henhold til artikel 1, stk. 4, i afgørelse 90/221/Euratom, EØF, tilpasses nærværende beslutning i overensstemmelse dermed.

Artikel 3

De nærmere bestemmelser for programmets gennemførelse, herunder satsen for Fællesskabets finansielle deltagelse, er anført i bilag III.

Artikel 4

1. I det andet år af programmets gennemførelse tager Kommissionen det op til fornyet vurdering og forelægger Europa-Parlamentet og Rådet resultaterne heraf i en rapport, der i givet fald ledsages af ændringsforslag.

2. Ved programmets udløb lader Kommissionen en gruppe uafhængige eksperter foretage en evaluering af resultaterne. Denne gruppes rapport, der ledsages af Kommissionens bemærkninger, forelægges for Europa-Parlamentet og Rådet.

3. De i stk. 1 og 2 nævnte rapporter udarbejdes under hensyn til de målsætninger, der er opstillet i bilag I til denne beslutning, og i overensstemmelse med artikel 2, stk. 4, i afgørelse 90/221/Euratom, EØF.

Artikel 5

1. Kommissionen er ansvarlig for gennemførelsen af programmet.

2. I de kontrakter, Kommissionen indgår, fastlægges parternes rettigheder og forpligtelser, herunder regler for udbredelse, beskyttelse og udnyttelse af forskningsresultaterne, i overensstemmelse med de bestemmelser, der er vedtaget i medfør af Traktatens artikel 130 K, stk. 2.

3. I overensstemmelse med målsætningerne i bilag I udarbejdes der et arbejdsprogram, som i givet fald ajourføres. I dette program fastlægges detaljerede målsætninger, arten af de projekter, der skal gennemføres, og de finansielle bestemmelser, der skal vedtages i denne forbindelse. Kommissionen indkalder tilbud vedrørende projektforslag på grundlag af arbejdsprogrammet.

Artikel 6

Kommissionen bistås af et udvalg af rådgivende karakter, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.

Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyntagen til de pågældende spørgsmåls hastende karakter, i givet fald ved afstemning.

Udtalelsen optages i mødeprotokollen; derudover har hver medlemsstat ret til at anmode om, at dens holdning indføres i mødeprotokollen.

Kommissionen tager størst muligt hensyn til udvalgets udtalelse. Den underretter udvalget om, hvorledes den har taget hensyn til dets udtalelse. Har Rådet efter udløbet af en frist, der under ingen omstændigheder kan være på over tre måneder regnet fra forslagets forelæggelse for Rådet, ikke truffet nogen afgørelse, vedtages de foreslåede foranstaltninger af Kommissionen.

Artikel 7

1. Den i artikel 6 fastsatte procedure anvendes i forbindelse med:

— opstillingen og ajourføringen af arbejdsprogrammet i artikel 5, stk. 3

— indholdet af udbuddene

— vurderingen af de i bilag III omhandlede forskningsprojekter og samordnede aktioner samt af beløbet for Fællesskabets anslåede bidrag til disse projekter og samordnede aktioner, når beløbet overstiger 0,1 mio. ECU årligt
— undtagelserne fra de generelle regler i bilag III
— deltagelse i enhver foranstaltning af organisationer og virksomheder fra tredjelande som omhandlet i artikel 8
— enhver tilpasning af den vejledende fordeling af beløbet i bilag II
— foranstaltninger til evaluering af programmet
— reglerne for udbredelse, beskyttelse og udnyttelse af programmets forskningsresultater.

2. Når Fællesskabets bidrag i henhold til stk. 1, tredje led, ikke overstiger 0,1 mio. ECU årligt, underretter Kommissionen udvalget om forskningsprojekterne og om evalueringsresultatet for disse.

Kommissionen underretter ligeledes udvalget om gennemførelsen af de i bilag III omhandlede ledsageforanstaltninger.

Artikel 8

1. Kommissionen bemyndiges til i overensstemmelse med Traktatens artikel 130 N at føre forhandlinger om internationale aftaler med medlemslandene i Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA) og, for så vidt angår område 3, med andre tredjelande og internationale organisationer med henblik på at knytte dem til hele programmet.

2. Organisationer og virksomheder, der er etableret i europæiske tredjelande, kan på grundlag af kriteriet om gensidig fordel få adgang til at deltage i et projekt, der gennemføres som led i programmet. For så vidt angår projekter, der henhører under område 3 i bilag I, kan denne mulighed udvides til også at omfatte organisationer og virksomheder i andre tredjelande, der udfører forskning på dette område.

Ingen, der er etableret uden for Fællesskabet, og som deltager i en aktion under programmet, kan omfattes af Fællesskabets finansiering af programmet. Den pågældende deltager bidrager til de generelle administrationsomkostninger.

Artikel 9

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 9. september 1991.

På Rådets vegne

W. KOK

Formand

BILAG I

VIDENSKABELIGE OG TEKNISKE MÅL SAMT INDHOLD

Programmet afspejler fuldt ud retningslinjerne i tredje rammeprogram (1990-1994), både hvad angår de videnskabelige og tekniske mål og de overordnede mål, det forfølger.

Punkt 4 C i bilag II til rammeprogrammet udgør en integrerende del af programmet.

Der vil ske en tæt samordning med de øvrige relevante forskningsprogrammer, herunder programmerne »Bioteknologi«, »Biovidenskaber og -teknologi til fordel for udviklingslandene«, »Telematiksystemer — Sundhedsvæsen« og »Medicinsk forskning« under Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, samt programmet »Europæisk indsats mod kræft«.

Subsidiaritetsprincippet vil blive anvendt i videst muligt omfang. Harmoniseringen af de fremgangsmåder og metoder, der anvendes i de forskellige medlemslandes programmer, vil blive fremmet. Projekterne under programmet vil få en europæisk dimension baseret på forskningsnet. Aktionerne vil især være kendetegnet ved deres kvalitet og komplementaritet samt deres store betydning for den offentlige sundhed. Forskningsnettene skal styrkes, bl.a. via udvikling af åbne netværk af europæiske laboratorier, så der kan etableres specifikke og konkurrencedygtige tematiske samarbejdsstrukturer. Forskermobiliteten mellem de deltagende laboratorier skal fremmes, bl.a. gennem studieophold af kortere varighed.

Harmoniserede metoder, der er specifikke for de relevante protokoller (1), skal sikre, at resultaterne af de projekter, der gennemføres i forskellige dele af Fællesskabet, kan analyseres og udnyttes overalt i Fællesskabet. Koordinering med nationale aktiviteter vil sikre en effektiv anvendelse af ressourcerne.

Det er en kendsgerning, at grundforskningen spiller en afgørende rolle som fundament for programmets aktiviteter. Der iværksættes prænormativ forskning, når som helst gennemførelsen af det indre marked gør det påkrævet, men under behørig hensyntagen til patienternes behov.

I forbindelse med de etiske, sociale og lovmæssige aspekter af dette arbejde skal der udvises særlig stor opmærksomhed og forsigtighed, især i de tilfælde, hvor der kan være risiko for misbrug af forskningsresultaterne.

Nedenfor følger en analytisk beskrivelse af programmets indhold, som er baseret på og tager hensyn til ovennævnte elementer.

Område 1: Udvikling af samordnet forskning inden for sygdomsforebyggelse og -behandling samt sundhedssystemer

Dette område omfatter harmonisering af metoder og protokoller inden for epidemiologisk, biologisk, klinisk og teknologisk forskning.

Hovedmålene er følgende:

Prækompetitiv prøvning af lægemidler med henblik på øget harmonisering af standarder og parametre samt forskning vedrørende kontrol med og overvågning af praksis med hensyn til ordinering af lægemidler, patienternes overholdelse af lægens forskrifter og forekomsten af bivirkninger vil blive gennemført på grundlag af kliniske og epidemiologiske data indsamlet gennem samordnede net.

Forskningen i risikofaktorer skal intensiveres, navnlig på det arbejdsmedicinske område, med henblik på identificering af mulige risikofaktorer og på tidlig sygdomsopsporing. Der skal gennemføres undersøgelser af styringen af screeningsystemer og deres omkostningseffektivitet. Forskning i genetisk screening af arbejdstagere for tilsyneladende anlæg for erhvervssygdomme og -ulykker, som indebærer arbejdstagerdeltagelse, kan ikke gennemføres uden disses tilladelse.

Styrkelse og anvendelse af biomedicinsk teknologi inden for lægebehandling og sundhedspleje vil blive rettet mod videreudvikling af sammenhængende systemer og procedurer til diagnosticering, terapi, forebyggelse, behandling og revalidering. Koordineringen af grundforskning (modellering) inden for biomedicinsk teknologi skal tilstræbe grundlæggende indsigt i svigtende funktioner hos mennesket og i biomaterialers karakteristika. Anvendt teknologisk forskning vil blive rettet mod kunstige systemer til genoprettelse af svigtende funktioner hos mennesket og til i videst muligt omfang at afbøde handicap.

(1) I beslutningen forstås ved protokol en forsøgsprotokol, dvs. et dokument, der skal opnås enighed om, inden der gennemføres fælles forsøg eller fælles forskning, f.eks. kliniske forsøg. Protokollen beskriver i rækkefølge de operationer, som alle forskningsdeltagerne skal gennemføre, således at de bruger ensartede metoder, og således at resultaterne i rette tid kan foreligge til udbredelse, analyse og udnyttelse.

Endelig vil sådan forskning nyde fremme, som gennemføres af flere centre i forskellige lande, og som kan bidrage til at lette godkendelsen af patenter og tilladelser til markedsføring af nye lægemidler.

Der vil blive lagt vægt på harmonisering af protokoller og fremgangsmåder for sundhedstjenesterne, især med henblik på Europa efter 1992. Der vil blive gennemført forskning inden for finansiering af sundhedspleje, forvaltning af sundhedspersonalet samt sundhedsplejeordningerne. Der vil også blive tale om at undersøge forskningsmetoder inden for forebyggelse, terapi og revalidering.

Område 2 : Vigtige sundhedsproblemer og sygdomme af stor samfundsøkonomisk betydning

Vigtige sundhedsproblemer samt økonomisk og samfundsmæssigt vigtige sygdomskategorier vil blive undersøgt, især følgende :

a) *AIDS*

Forskningen vil bygge på de aktiviteter, der allerede er udviklet i Fællesskabet på området, og der vil blive tale om fem hovedområder :

— sygdomsforebyggelse, koncentreret om specifikke epidemiologiske projekter, undersøgelser vedrørende primær og sekundær opsporing, vurdering af forebyggelsesstrategier, adfærdsforskning og prognosticering

— grundforskning, koncentreret om AIDS-virus, værts-respons, patogenese og eksperimentalmodeller

— klinisk forskning, koncentreret om kliniske forsøg, kliniske sygdomstegn, støtte til kliniske centre og til national samordning

— udviklingen af en europæisk AIDS-vaccine (European Vaccine against AIDS (EVA)) vil blive fortsat. Et centralt organ vil samarbejde med industri- og universitetslaboratorier om at fremstille antigener, sera, celler og andre materialer

— metoder til prøvning af antivirale lægemidler inden for AIDS-behandlingen (Antiviral Drugs in Aids Management — ADAM), vil blive videreudviklet. Mulighederne for primær screening vil blive øget ved indførelse af nye metoder.

I forbindelse med dette specifikke emne vil man være særlig opmærksom på samordning med Fællesskabets øvrige aktioner, navnlig særprogrammet »Biovidenskaber og -teknologi til fordel for udviklingslandene«.

b) *Kræft*

Epidemiologisk forskning og forskning i genomiske og fænotypiske ændringer i kræftceller (invasion og metastase) og immunovervågning vil blive videreudviklet. Der vil blive lagt særlig vægt på samordning af forskningsaktiviteter inden for onkogener og anti-onkogener. De vigtigste støtteaktiviteter vil omfatte forbedring af europæiske banker for tumorceller og -væv og udbygning af det videnskabelige grundlag for fælles retningslinjer for screening af kræftlægemidler.

Forskningen vil blive koncentreret om forbedrede metoder, der omfatter forskellige kombinationer af kirurgi, radioterapi, kemoterapi og immunoterapi, samt harmonisering af disse metoder med kombinerede metoder til lokalbehandling og generel behandling.

Der vil også blive forsket i sammenhænge mellem risikofaktorer og forekomst af kræft ; denne forskning skal være samordnet med de relevante forskningsprogrammer med henblik på i samordning med miljøforskningsprogrammet at udvikle forebyggende systemer.

I forbindelse med programmet »Europæisk indsats mod kræft« vil en særlig del af programmet omfatte forskning inden for pædiatrisk cancerologi.

c) *Hjerte-karsygdomme*

De forskellige former for hjerte- og kredsløbssygdomme vil blive undersøgt med særlig vægt på forskning på områder, hvor sammenhængende, bredt baserede kliniske og epidemiologiske undersøgelser er til størst nytte ; dette vil omfatte sammenlignende studier af genetiske faktorer, levevis, ernæring og forekomsten af og udviklingen i hjerte-karlidelser, virkningerne af forebyggende og terapeutiske foranstaltninger og udvikling af nye behandlingsmetoder, herunder ikke-invasive diagnosticeringsmetoder og lægemiddelprøvning.

d) *Mentale sygdomme og nervelidelser*

Der vil blive udviklet tværfaglige fremgangsmåder i forbindelse med undersøgelsen af de ætiologiske faktorer og de vilkår, som er bestemmende for disposition for disse sygdomme inden for en række psykosociale miljøer. Formålet med disse undersøgelser er at få en bedre forståelse af årsagerne til mentale sygdomme samt udviklingen fra det patologiske stadium til manglende social funktionsdygtighed samt at udvikle nye forebyggelses- og behandlingsmetoder.

Dysfunktioner i centralnervesystemet, som er fælles for patologiske og fysiopatologiske tilstande, vil blive undersøgt på grundlag af en global fremgangsmåde med henblik på øget forståelse af de ætio-patogenetiske mekanismer.

Der foretages særlige undersøgelser inden for enzymologi, neuroendokrinologi og genetik.

Der vil ligeledes blive lagt særlig vægt på de psykosociale fænomener i forbindelse med udviklingen af sygdomme som kræft, AIDS og hjerte-karsygdomme.

e) *Ældningsprocessen samt aldersbetingede sundhedsproblemer og handicap*

Der vil blive udført forskning i perinatale sygdomme (herunder en undersøgelse af konsekvenserne af en prænatal diagnose) og børnesygdomme og i effektiviteten af forebyggende og terapeutiske foranstaltninger.

Det generelle mål for aldersforskningen vil blive at forebygge afhængighed af andre og i givet fald, hvordan denne afhængighed kan afhjælpes. Der vil blive tale om indbyrdes samordnede studier af ældningsprocessen, således at man kan indkredse de faktorer, der er væsentlige for at bevare de ældres livskvalitet, forebygge eller forsinke de menneskelige funktioners forfald og nedbringe omkostningerne for samfundet. Der vil blive lagt vægt på aldersforskning i forskellige sociale miljøer og på specifikke aldersbetingede sygdomme såsom senil demens, osteoporose og forstyrrelser i immunsystemet.

Der vil blive gennemført forskning i forbindelserne mellem dysfunktioner, funktionsmæssige reduktioner og deraf følgende handicap.

Der vil blive forsket i metoder til forbedring af organtransplantationer.

Der vil blive udvist særlig stor opmærksomhed i forbindelse med miljøets indvirkning på sundheden, især for personer i de mest udsatte aldersgrupper ; der skal være en nær forbindelse til forskning i miljøbeskyttelse.

Område 3 : Analyse af det humane genom

Dette forskningsarbejde tager sigte på at fuldføre og integrere de genetiske og fysiske kort. Derudover vil der fortsat blive forsket i det genetiske grundlag for biologiske funktioner, og der vil blive oprettet en koordineringsmekanisme, der skal sekvensere en del af genomet, som er af stor biologisk interesse.

Der vil blive lagt vægt på medicinske anvendelser, der bidrager til patienternes velbefindende, koordineret med andre elementer af særprogrammet for at sikre, at fremskridt i den genetiske forståelse bruges til at øge menneskets sundhed. Især skal man søge at forstå den genetiske komponent af multifaktor-sygdomme, som f.eks. Alzheimers sygdom, og udvikle metoder til forbedring af behandlingsformerne.

I øvrigt skulle resultatet af denne forskning kunne bruges til at bestemme de faktiske donorers genetiske data, som er nødvendige for transplantationer.

Der vil blive opretholdt forbindelser med relevante internationale organisationer eller fora (f.eks. HUGO, Human Genome Organization) og med forskningsaktioner i tredjelande, hvor tilsvarende eller komplementære fremgangsmåder anvendes. Et særligt træk ved EF-programmet er, at der lægges vægt på genkortlægning og på, at resultaterne af analysen af andre arters genomer udnyttes. Derfor er det vigtigt, at forskningsprogrammet inden for biomedicin og sundhed bliver nært knyttet til relevante aktiviteter på andre områder under rammeprogrammet.

Der vil under dette program ikke blive tale om forskning, der ændrer eller tager sigte på at ændre menneskers genetiske konstitution ved ændringer i kønsceller eller i embryonets udviklingsstadier, hvorved ændringerne kan gøres arvelige.

Område 4 : Forskning i bioetiske spørgsmål

Dette område skal omfatte problemer i forbindelse med forskning, der gennemføres på område 1 til 3 i programmet. Der kan desuden blive tale om en forbindelse til den eventuelle udnyttelse af forskningsresultaterne.

Forskningsarbejdet skal omfatte :

— vurdering af de bioetiske spørgsmål i forbindelse med dette program for forskning inden for biomedicin og sundhed

— vurdering af programmets sociale virkninger og af de risici (også teknologiske), der kan være forbundet hermed.

Forskningsarbejdet skal udnytte de oplysninger, der allerede er til rådighed på nationalt og/eller europæisk plan, navnlig hvad angår nuværende lovgivning og lovgivning under forberedelse på dette område.

BILAG II

VEJLEDENDE FORDELING AF DET BELØB, DER SKØNNES NØDVENDIGT

(mio. ECU)

Område	Fordeling
1. Udvikling af samordnet forskning inden for sygdomsforebyggelse og -behandling samt sundhedssystemer	27,5
2. Sygdomme af stor samfundsøkonomisk betydning	72 (1)
3. Analyse af det humane genom	27,5
4. Forskning i bioetiske spørgsmål	4,67
I ALT	131,67 (2) (3)

(1) Inklusive 25 mio. ECU til AIDS-forskning.

(2) Herunder personaleudgifter på 5 mio. ECU og administrationsudgifter på 8 mio. ECU. 5 % af det samlede beløb afsættes til uddannelse af forskere og specialister.

(3) Et beløb, der skønnes nødvendigt, på 1,33 mio. ECU, som ikke er medregnet i de 131,67 mio. ECU, anvendes som bidrag fra særprogrammet »biomedicin og sundhed« til den centrale handlingsplan for udbredelse og udnyttelse af resultaterne.

Fordelingen på forskellige områder udelukker ikke, at et projekt kan høre ind under flere områder.

BILAG III

NÆRMERE BESTEMMELSER FOR PROGRAMMETS GENNEMFØRELSE

1. Kommissionen gennemfører programmet på grundlag af målene og det videnskabelige og tekniske indhold, som er beskrevet i bilag I.

2. De i beslutningens artikel 3 omhandlede bestemmelser for programmets gennemførelse omfatter forskningsprojekter og projekter vedrørende teknologisk udvikling, ledsageforanstaltninger og samordnede aktioner. Ved udvælgelsen af dem skal der tages hensyn til de kriterier, som er opregnet i bilag III til afgørelse 90/221/Euratom, EØF, samt til målsætningerne i bilag I til denne beslutning.

   — **Forskningsprojekter**

   Projekterne gennemføres på grundlag af kontrakter om forskning og teknologisk udvikling med omkostningsdeling og med en finansiel fællesskabsdeltagelse, som normalt ikke overstiger 50 %. Universiteter og andre forskningscentre, der deltager i aktioner med omkostningsdeling, vil for hvert projekt kunne anmode om enten en finansiering på 50 % af de samlede udgifter eller en finansiering på 100 % af de yderligere marginalomkostninger.

   Forskningsaktioner med omkostningsdeling skal som hovedregel gennemføres af deltagere, der er etableret i Fællesskabet. Projekter, som f.eks. universiteter, forskningsorganisationer og industrivirksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder, kan deltage i, skal som hovedregel have mindst to deltagere, som skal være uafhængige af hinanden og etableret i forskellige medlemsstater. Kontrakter om forskningsaktioner med omkostningsdeling skal som hovedregel indgås efter en udvælgelsesprocedure med indkaldelse af tilbud, som offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende.*

   Forskningskontrakter inden for analyse af det humane genom (forbedring af menneskets genetiske kort) skal sikre, at medlemmerne af de involverede familier er fuldt og helt informeret om og giver deres samtykke til anvendelsen og undersøgelsen af deres DNA. De skal ligeledes sikre, at persondata, der fremkommer inden for dette program, er fuldt beskyttet både med hensyn til fortrolighed og anonymitet.

   — **Ledsageforanstaltninger**

   De i beslutningens artikel 7 nævnte ledsageforanstaltninger består i:

   — tilrettelæggelse af seminarer, kurser og videnskabelige konferencer
   — intern samordning ved oprettelse af integrationsgrupper
   — avancerede uddannelsesforanstaltninger, idet der lægges vægt på det tværfaglige
   — bedre udnyttelse af resultaterne
   — uafhængig videnskabelig og strategisk vurdering af, hvordan projekterne og forskningsprogrammet fungerer.

   — **Samordnede aktioner**

   Samordnede aktioner består i bestræbelser fra Fællesskabets side for at koordinere individuelle forskningsaktiviteter, som gennemføres i medlemsstaterne. De kan finansieres med op til 100 % af samordningsomkostningerne.

3. Udbredelsen af den viden, der er erhvervet i forbindelse med projekternes gennemførelse, foregår dels som led i programmet, dels ved hjælp af en central handlingsplan i overensstemmelse med den afgørelse, der er nævnt i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 90/221/Euratom, EØF.